

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

*Μηνιαία ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοση,
σε θέματα Θεάτρου Σκιών, σάτιρας και ευρύτερης ενημέρωσης
Περίοδος Α' Τεύχος 78 ΜΑΡΤΙΟΣ 2026*

ΚΑΛΟ
ΠΑΣΧΑ

Έγιναν-Θα γίνουν στην Ελλάδα και αλλού τον ΜΑΡΤΙΟ

Επιμέλεια: Πάνος Καπετανίδης

Ο Μάρτιος είναι ο τρίτος μήνας του έτους (31 ημέρες), ο πρώτος της Άνοιξης και αρχικά ο πρώτος μήνας του ρωμαϊκού ημερολογίου. Ονομάστηκε έτσι από τον Θεό Άρη (Mars), ενώ λαογραφικά χαρακτηρίζεται ως «γδάρτης», για τις άστατες καιρικές συνθήκες του. Την 1η Μαρτίου, συνηθίζεται το έθιμο του «Μάρτη» (βραχιόλι με κόκκινη/λευκή κλωστή) για προστασία από τον ήλιο.

Προσωπύμια: Φυτευτής (λόγω φύτευσης δέντρων), Ανοιξιάτης, Κλασομάρτης (από τον άστατο καιρό).

Λαϊκές Παροιμίες: «Μάρτης, γδάρτης και κακός παλουκοκαύτης», «Αν ρίξ' ο Μάρτης δυο νερά και ο Απρίλης άλλο ένα, χαρά σε κείνο το ζευγά».

Θρησκεία: Κύριος μήνας της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. **Επέτειος: 25η Μαρτίου** (Ευαγγελισμός της Θεοτόκου και Εθνική Εορτή).

Ο Μάρτιος σηματοδοτεί την έναρξη της καλλιεργητικής περιόδου, όντας ένας μεταβατικός μήνας ανάμεσα στο χειμώνα και το καλοκαίρι.

Η αντιστοιχία του Μαρτίου με το αρχαίο αττικό ημερολόγιο είναι κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο με τον όγδοο μήνα, τον **Ανθεστηριώνα**, κατά δε το δεύτερο δεκαπενθήμερο με τον ένατο, τον **Ελαφηβολιώνα**. Ήταν ο μήνας που γιόρταζε η Δήλος τον μουσηγέτη Θεό της, ενώ εορταζόταν επίσης και ο Διόνυσος των Ελευθερών, μιας μικρής κωμόπολης στα σύνορα Αττικής και Βοιωτίας.

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Πάνος Β. Καπετανίδης
Τηλέφωνο: 210 46 16 664

Διόρθωση κειμένων:

Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης

Εξώφυλλο:

Πάνος Καπετανίδης

Τα κείμενα, που φιλοξενούνται στο ψηφιακό έντυπο “**Ο Καραγκιόζης Αλογόκριτος**”, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις των συντακτών τους, κάτι που δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά και την αποδοχή τους από τους υπεύθυνους της ύλης του.

Αργότερα, οι πολυήμερες γιορτές των «Διονυσίων εν άστει» στην Αθήνα ξεπέρασαν σε μεγαλείο όλες τις άλλες παρόμοιες γιορτές της περιφέρειας. Με τα Διονύσια συνδέθηκαν επίσης και τα Ασκληπιεία με θυσίες προς τιμήν του Ασκληπιού και η πρώτη εμφάνιση των δραματικών αγώνων, όπου διαγωνίζονταν τρεις τραγικοί ποιητές με μία τετραλογία και πέντε κωμικοί με μια κωμωδία ο καθένας.

Κατά το αρχαίο ρωμαϊκό ημερολόγιο, το έτος άρχιζε από τον Μάρτιο, συνεπώς τότε ήταν ο πρώτος μήνας του έτους και έτσι η Πρωτοχρονιά γιορτάζονταν την 1η Μαρτίου (Καλένδες Μαρτίου). Την ημέρα εκείνη, η «εσπερία δύσις» του Ταύρου (όταν δηλαδή ο αστερισμός του Ταύρου έδυε μαζί με τον Ήλιο) σήμαινε και την αρχή του νέου έτους, ενώ οι Εστιάδες Παρθένες άναβαν νέα ιερή φωτιά στο ναό της Εστίας, στην αγορά της Ρώμης. Την Πρωτοχρονιά, επίσης, γιορτάζονταν και τα Ματρωνάλια, προς τιμή της θεάς Ήρας και μητέρας του Άρη, καθώς και τα γενέθλια του ίδιου του Άρη (λατινικά Mars) προς τιμήν του οποίου ο γιος του, ο μυθικός Ρωμύλος, έδωσε στον Μάρτιο το όνομα του πατέρα του, που θεωρούταν γενάρχη των Ρωμαίων. Για τούτο και κατά τον Πλούταρχο (Βίος Νουμά, 19), αναφέρεται πως ο Μάρτιος απεικονίζεται ως άνδρας ενδεδυμένος με δέρμα λύκαινας. Κατά τους χρόνους, όμως, της «ελεύθερης ρωμαϊκής πολιτείας», ο μήνας αυτός ήταν αφιερωμένος στον Θεό Ερμή. Κατά την υπό του Νουμά, όμως, διαρρύθμιση, μετακινήθηκε ως τρίτος μήνας και πρώτος ο προς τιμή του ειρηνικού θεού Ιανού. Κατά άλλους, η μετατόπιση αυτή έγινε μετά από το 153 π.Χ., από τους υπάτους, εξακολουθώντας να παραμένει ο Μάρτιος πρώτος μήνας του θρησκευτικού έτους.

Σημαντικά Γεγονότα Μαρτίου (ανά ημερομηνία):

- Στις 3 Μαρτίου, Ολική Έκλειψη Σελήνης. Η Σελήνη θα πάρει μια βαθιά κοκκινωπή απόχρωση, καθώς θα περάσει μέσα από τη σκιά της Γης.
- 7 Μαρτίου 2004: Εκλογές στην Ελλάδα, νικήτρια η Νέα Δημοκρατία.
- 11 Μαρτίου 2011: Καταστροφικός σεισμός και τσουνάμι στην Ιαπωνία (Φουκουσίμα).
- 20 Μαρτίου: Εαρινή Ισημερία (έναρξη της άνοιξης στο βόρειο ημισφαίριο) και Παγκόσμια Ημέρα Ευτυχίας.
- 25 Μαρτίου 1821: Έναρξη της Ελληνικής

Επανάστασης.

Παγκόσμιες Ημέρες Μαρτίου:

- 🔔 8 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας.
- 🔔 21 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης.
- 🔔 22 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό.

🔔 28 Μαρτίου:

Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου Σκιών.

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ ΓΝΩΜΕΣ

του Πάνου Καπετανίδη

Ο ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ, Ο ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ ΚΑΙ Ο ΛΑΘΡΟΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ

Μέσα στο λεκτικό αλαλούμ, μέσα στο οποίο είναι μπερδεμένες ορολογίες έννοιες και ονομασίες, εκεί που καίγονται μεταφορικά εγκέφαλοι και μεταλαμπαδεύουν τη φωτιά και στους γύρω τους, έχουμε πολλά, ποικίλα και πολλές φορές αντιφατικά σχόλια.

• **Πρόσφυγας:** Άτομο, που αναγκάζεται να εγκαταλείψει τη χώρα του, λόγω φόβου δίωξης (φυλή, θρησκεία, πολιτικά φρονήματα), πολέμου ή βίας και προστατεύεται από τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951. Αιτία: Δεν επιλέγουν να φύγουν, αλλά αναγκάζονται, για να σώσουν τη ζωή τους. Δικαιούνται διεθνή προστασία και δεν επιτρέπεται να απελαθούν σε χώρες, όπου κινδυνεύουν (αρχή της μη επαναπροώθησης).

• **Μετανάστης:** Άτομο που επιλέγει να μετακινηθεί, συχνά για οικονομικούς λόγους (εργασία, οικογενειακή επανένωση), χωρίς να κινδυνεύει η ζωή του άμεσα. Η μετακίνηση είναι συχνά εθελούσια (π.χ., για εργασία, εκπαίδευση ή επανένωση με την οικογένεια). Οι μετανάστες υπόκεινται στους νόμους περί μετανάστευσης της κάθε χώρας και σε αντίθεση με τους πρόσφυγες, μπορούν θεωρητικά να επιστρέψουν στην πατρίδα τους με ασφάλεια.

• Λαθρομετανάστης:

Όρος που περιγράφει όσους εισέρχονται ή διαμένουν σε μια χώρα, χωρίς τα απαιτούμενα νομικά έγγραφα. Η «Διεθνής Αμνηστία» και άλλες οργανώσεις προτείνουν τη χρήση του όρου "παράτυπος μετανάστης" (irregular migrant), αντί για "λαθρομετανάστης" ή "παράνομος", καθώς η μετανάστευση χωρίς έγγραφα είναι διοικητική παράβαση και όχι ποινικό αδίκημα κατά προσώπων. Βεβαίως, ένας άνθρωπος που εισέρχεται παράτυπα σε μια χώρα, μπορεί να είναι ταυτόχρονα και πρόσφυγας, αν η ζωή του κινδυνεύει στη χώρα

καταγωγής του. Ωστόσο, αυτό πρέπει να αποδειχθεί και με κεντρικό άξονα η λαθραία είσοδος να μην προέρχεται από εμπόλεμη χώρα ή από χώρα, που δεν κινδυνεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Οι πρόσφυγες αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την εστία τους, επειδή απειλείται η ζωή ή η ελευθερία τους. Αν επιστρέψουν στον τόπο τους, πολλές φορές κινδυνεύει η ίδια τους η ζωή. Οι άνθρωποι αυτοί έχουν δικαίωμα να κάνουν αίτηση για άσυλο σε μια άλλη χώρα, δηλαδή να ζητήσουν προστασία και να αναγνωριστούν ως πρόσφυγες. Όσο περιμένουν να εξεταστεί το αίτημά τους, ονομάζονται αιτούντες άσυλο. Η προσφυγική ιδιότητα και κατάσταση δεν είναι μόνιμες. Όταν εκλείψουν οι λόγοι φόβου δίωξης, πρέπει αυτοί να επιστρέψουν στην πατρίδα τους, προσπαθώντας να ανακτήσουν το χαμένο έδαφος και χρόνο. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις, στις οποίες ο εθελοντικός επαναπατρισμός δεν είναι εφικτός και οι πρόσφυγες καλούνται να κάνουν ένα νέο, πλην δύσκολο, ξεκίνημα ζωής στη χώρα υποδοχής.

Οι μετανάστες ωθούνται από τη φτώχεια και την ανέχεια να αφήσουν τη χώρα τους, με σκοπό να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής τους και αν αποφασίσουν να γυρίσουν πίσω, θα συνεχίσουν να έχουν την προστασία της πατρίδας τους.

Ορισμένες φορές γίνεται επίκληση του ασύλου από άτομα, που δεν είναι πρόσφυγες, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται η σχετική με το άσυλο διαδικασία.

Η διαφορά του πρόσφυγα με το **λαθρομετανάστη** είναι ότι ενώ ο πρόσφυγας μπορεί να βρέθηκε στα σύνορα χωρίς τα απαραίτητα χαρτιά, που πιστοποιούν την ταυτότητά του, δεν επιδιώκει την παράνομη είσοδο στη χώρα από αφύλακτες διαβάσεις, αλλά τη νόμιμη είσοδο και την εξασφάλιση του ασύλου. Αντιθέτως, επιδίωξη του λαθρομετανάστη είναι να εισέλθει στη χώρα με τρόπο μη νόμιμο, ανεξάρτητα από τους λόγους, που τον οδηγούν σε μια τέτοια πράξη.

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια αυξανόμενη σύγχυση στην κοινή γνώμη, σχετικά με τους πρόσφυγες και τους λαθρομετανάστες, που εν μέρει οφείλεται στο ότι και οι δύο κατηγορίες χρησιμοποιούν πλέον τις ίδιες οδούς και τα ίδια μέσα, για να μετακινηθούν από τη μία χώρα στην άλλη. Όλο και πιο συχνά, μάλιστα, παρατηρούμε ότι αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο στις χώρες, όπου καταλήγουν: Δηλαδή με επιφυλακτικότητα και δυσπιστία, που πολλές φορές φτάνει ακόμα και στην απόρριψη.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, εμφανίστηκε ο **«εθνικός μηνυτής» Παναγιώτης Δημητράς**, συνιδρυτής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ-Greek Helsinki Monitor) και πλέον εκπρόσωπός του. Ωστόσο, η Διεθνής Ομοσπονδία Ελσίνκι για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα χρεοκόπησε λόγω οικονομικού σκανδάλου και διαλύθηκε την 27η Νοεμβρίου του 2007. Τα μέλη της, διάφορες ΜΚΟ από όλο τον κόσμο, έβαλαν λουκέτο. Εξαίρεση ήταν μόνο μία ΜΚΟ. Αυτή του Παναγιώτη Δημητρά. Στην ιστοσελίδα της, αναφέρεται ότι πρόκειται για ένα φορέα, που ασχολείται με την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα Βαλκάνια. Το Greek Helsinki Monitor δηλώνει ότι είναι μέλος μίας σειράς οργανισμών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την υπεράσπιση «μεταναστών και προσφύγων».

Οι μηνύσεις και οι καταγγελίες

Ο Παναγιώτης Δημητράς, τα τελευταία χρόνια, απασχόλησε τη δημοσιότητα, μοιράζοντας μηνύσεις και καταγγελίες. Ως τον Ιούλιο του **2019**, είχε καταθέσει (κατά δική του δήλωση) **5.000 μηνύσεις**, για τα (κατά τη γνώμη του) ρατσιστικά εγκλήματα, που είχαν διαπράξει είτε το ελληνικό κράτος, είτε επώνυμοι Έλληνες με δημόσιο λόγο.

Είχε χαρακτηρίσει την **Φώφη Γεννηματά** ακροδεξιά εθνικίστρια και τη **ΝΔ** ναζιστικό κόμμα, ενώ είχε μηνύσει τον **Αντώνη Σαμαρά**, τον **Ανδρέα Ανδριανόπουλο** και άλλους.

Το θέμα έφτασε στη Βουλή, έπειτα από ερώτηση του βουλευτή Χριστόφορου **Μπουτσικάκη**. Σύμφωνα με τον τέως υπουργό Δικαιοσύνης **Κ. Τσιάρα**, ο Παναγιώτης Δημητράς έχει υποβάλει μηνύσεις στα πρωτοδικεία Αθηνών, Αιγαίου, Αν. Κρήτης, Β. Αιγαίου, Δ. Μακεδονίας, Δωδεκάνησου, Εύβοιας, Θεσσαλονίκης, Θράκης, Ιωαννίνων, Καλαμάτας, Κέρκυρας, Κρήτης, Λαμίας, Λάρισας, Ναυπλίου, Πατρών και Πειραιά. Μάλιστα, σε αρκετές περιπτώσεις, μία μήνυση στρέφεται κατά πολλών προσώπων.

Η έρευνα για ξέπλυμα μαύρου χρήματος...

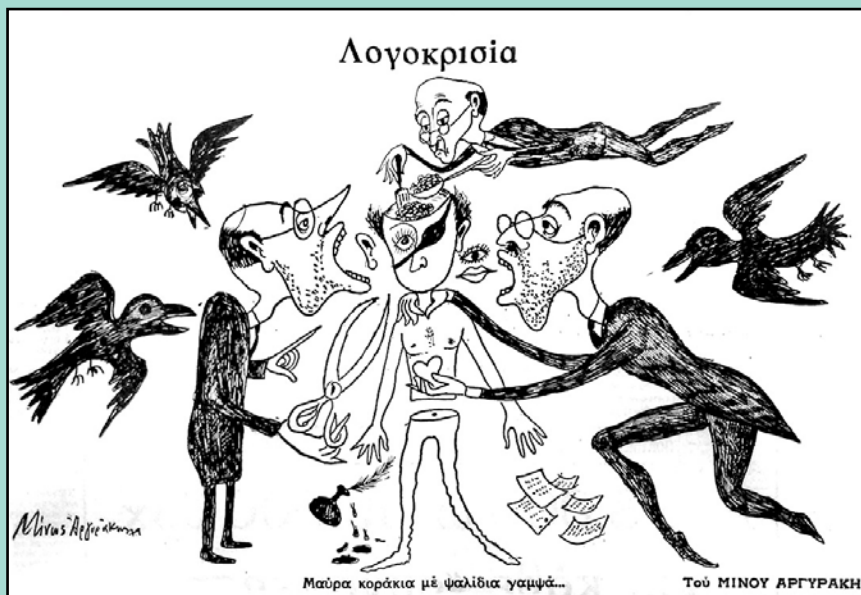
Όπως έγινε γνωστό, στο στόχαστρο της Εισαγγελίας μπήκε ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των συμφωνιών του Ελσίνκι και άλλων μη κυβερνητικών οργανώσεων, Παναγιώτης Δημητράς.

Κατόπιν έρευνας που διέταξε ο επικεφαλής της Ανεξάρτητης Αρχής καταπολέμησης μαύρου χρήματος, Χαράλαμπος Βουρλιώτης, συντάχθηκε πόρισμα, σύμφωνα με το οποίο ο Παναγιώτης Δημητράς φέρεται να ελάμβανε χρηματοδοτήσεις από ευρωπαϊκούς και άλλους φορείς για την υποστήριξη των σκοπών των **ΜΚΟ**, όμως να τις διέθετε σε άλλους σκοπούς.

Όπως προκύπτει από το πόρισμα της Αρχής, το οποίο έχει διαβιβαστεί στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, ο Παναγιώτης Δημητράς φέρεται να έχει διαπράξει αδικήματα κακουργηματικής φύσης και για αυτό ζητείται να λογοδοτήσει για απιστία και ξέπλυμα μαύρου χρήματος.

Σημειώνεται πως δόθηκε διαταγή **δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων του Παναγιώτη Δημητρά, όπως και των ΜΚΟ**, που βρίσκονται υπό τον έλεγχό του. (Οι πληροφορίες βασίζονται σε δημοσιεύματα που αφορούν τη δίωξη **έως τον Σεπτέμβριο του 2025**).

Την περίοδο διακυβέρνησης από τον **ΣΥΡΙΖΑ**, υπήρχαν υποστηρικτές των **ανοιχτών συνόρων**, όπως η **Τασία Χριστοδουλοπούλου**, αναπληρώτρια Υπουργός

Μεταναστευτικής Πολιτικής τον Απρίλιο του 2015, η οποία είχε πει την αμίμητη φράση: **«Οι λαθρομετανάστες λιάζονται στην Ομόνοια και μετά εξαφανίζονται».** Αυτοί, σκόπιμα, μπερδεύουν την υπόθεση των λαθρομεταναστών με τους πρόσφυγες από την Μικρά Ασία και τον Πόντο την περίοδο 1914-1922. Οι πρόσφυγες από την Μικρά Ασία και τον Πόντο, είναι αποτέλεσμα **Γενοκτονίας** και της Μικρασιατικής Καταστροφής και συνιστούν τη μεγαλύτερη μετακίνηση πληθυσμών στην ελληνική ιστορία, με πάνω από 1,2 εκατομμύρια άτομα να καταφεύγουν στην Ελλάδα. Υπέστησαν διώξεις, εξορίες και ασιτία, με αποτέλεσμα το θάνατο δεκάδων χιλιάδων, όπως στον Πόντο, όπου εκτοπίστηκαν 235.000 άτομα.

Από εκεί και πέρα, άλλες ανθελληνικές ενέργειες, μέσα και έξω από τη χώρα, ανακαλύπτουν δολοφονικές ενέργειες εναντίον των λαθρομεταναστών, όπως η χαμένη Μαρία του Έβρου, το **πολύνεκρο ναυάγιο της Πύλου** (όπου οι ναυαγοί δεν δεχόντουσαν ελληνική βοήθεια, γιατί ήθελαν να πάνε στην Ιταλία) και τελευταία **το ναυάγιο της Χίου**, που για άλλη μια φορά, ελληνικά κόμματα που ψαρεύουν σε θολά νερά και ΜΚΟ που δασκάλευαν τους λαθρομετανάστες να λένε ότι τους εμβόλισε το λιμενικό σκάφος, προσπάθησαν να στοχοποιήσουν ως υπεύθυνους για το δυστύχημα τους Έλληνες λιμενικούς, που χρόνια τώρα διακινδυνεύουν και τη ζωή τους, καταφέροντας να σώσουν χιλιάδες ανθρώπινες ζωές από τις φονικές πράξεις των λαθροδιακινητών.

«Νίκησα; Νικήθηκα; Τούτο μόνο ξέρω:
Είμαι γεμάτος πληγές
και στέκομαι όρθιος».
Νίκος Καζαντζάκης

ΓΝΩΜΗ με μία παρένθεση: «ΑΜΝΕΤ»

Τα μεγάλα θεατρικά αριστουργήματα του Ουίλιαμ Σαίξπηρ δεν θα μπορούσαν

να μην αξιοποιηθούν από την τέχνη του κινηματογράφου.

Τα έργα αυτού του σπουδαίου θεατρικού συγγραφέα άρχισαν να μεταφέρονται στην κινηματογραφική οθόνη, ήδη από την εποχή του προπολεμικού θωβού κινηματογράφου.

Ίδιως, κατόπιν, κατά τα μεταπολεμικά χρόνια, ο λόγος του Σαίξπηρ πέρασε και στον ομιλούντα κινηματογράφο, με μερικά από τα πιο γνωστά του έργα να είναι τα εξής:

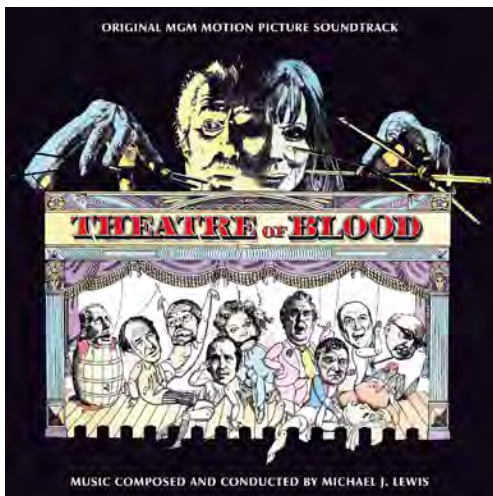
α) «Άμλετ» (1948), με σκηνοθέτη και πρωταγωνιστή τον Λώρενς Ολίβιε.

β) Ο (κατά πολλούς ανώτερος) Σοβιετικός «Άμλετ» (1964) του Γκριγκόρι Κοζίντσεφ.

γ) «Οθέλλος» (1952), με σκηνοθέτη και πρωταγωνιστή τον Όρσον Ουέλς.

δ) «Μάκβεθ» (1971) του Ρομάν Πολάνσκι.

ε) «Ρωμαίος και Ιουλιέτα» (1968) του Φράνκο Τζεφίρελι κτλ..

Ο σχετικός κατάλογος, βεβαίως, συνεχίζεται, αλλά ο σκοπός του κείμενου μας είναι να μιλήσουμε και για μια άλλη κατηγορία ταινιών, με θέμα της το πώς προσέγγισε ο κινηματογράφος τα έργα του Σαίξπηρ από διαφορετικές οπτικές γωνίες.

Η κορυφαία σχετική κινηματογραφική στιγμή, κατά την προσωπική μου γνώμη, δεν είναι άλλη από την ταινία τρόμου «Το Θέατρο του Αίματος» (1973) του Ντάγκλας Χίκοξ, η οποία εμπνέεται από τα έργα του Σαίξπηρ, με έναν παρωδιακό φαινομενικά τρόπο:

Ο Σαίξπηρικός Έντουαρντ Λάιονχαρτ (Βίνσεντ Τράις) αγανακτεί με τους κριτικούς θεάτρου, που δεν

του δίνουν το βραβείο καλύτερου ηθοποιού και αποφασίζει να μεθοδεύσει με αριστοτεχνικά φρικιαστικό τρόπο τις δολοφονίες τους, εμπνευσμένος από τις πάμπολλες αιματοκυλισμένες στιγμές των έργων του Σαίξπηρ. Ένα κυριολεκτικό «Θέατρο του Αίματος»:

Από τον «Ιούλιο Καίσαρα», τον «Τρώιλο και Χρυσίδα» και τον «Κυμβελίνο», μέχρι τον «Έμπορο της Βενετίας» και τον «Ριχάρδο τον Τρίτο» και από τον «Οθέλλο» και τον «Ερρίκο τον Τέταρτο», μέχρι τον «Τίτο Ανδρόνικο» και τον (τελευταίο) «Βασιλιά Αηρ».

Δεν λείπουν οι αναφορές σε «Άμλετ» και «Ρωμαίο και Ιουλιέτα», αν και παραδόξως απουσιάζει ο «Μάκβεθ», παρά τη σκηνή ενός αποκεφαλισμού και μολονότι αξιοποιείται το αποκεφαλισμένο πτώμα του «Κυμβελίνου» (κατά τη διάρκεια του ύπνου ενός κριτικού).

Πάνω σε αυτό, πάντως, μου έρχεται (σαν παρένθεση) στο νου και μια προσωπική μου εμπειρία, το 1996, με έναν καθηγητή μου, τον Άνγκους Μακ Μίλαν, ο οποίος, Σκωτσέζος στην καταγωγή, κάθε φορά, που του ανέφερα την ιστορία του Μάκβεθ, μου ζητούσε να σιωπήσω («Shh!»), προσθέτοντας χαμηλόφωνα: «It's a Scottish play». Κλείνει η παρένθεση.

Λίγο πριν από την αυγή της δεύτερης χιλιετίας, το 1998, ο Τζων Μάντεν σκηνοθετεί την ταινία «Ερωτευμένος Σαίξπηρ», με θέμα του το πώς φέρεται τελικά να εμπνεύστηκε ο (όντως, τότε, ερωτευμένος) Σαίξπηρ το πασίγνωστό του έργο «Ρωμαίος και Ιουλιέτα».

Και κάπως έτσι, φτάνουμε στο σήμερα (2026) και στο «Άμνετ» της Κλόι Ζάο, για το πώς φέρεται ο Σαίξπηρ να εμπνεύστηκε τον «Άμλετ» και πέρα από την απαραίτητη πλοκή των δολοπλοκιών του Βασιλείου της Δανιμαρκίας, στο οποίο υπήρχε κάτι σάπιο.

Ήδη, από την αρχή της, η ταινία ξεκαθαρίζει πως τα ονόματα «Άμνετ» και «Άμλετ» εναλλάσσονται στις αρχικές γραπτές πηγές των κειμένων, με τον «Άμνετ» να μην είναι άλλος από το μοναχογιό του Σαίξπηρ, δηλαδή το γιο του από τα μικρότερα δίδυμα και το ένα από τα τρία συνολικά παιδιά του, καθώς είχε και μια μεγαλύτερη κόρη.

Ο θάνατος του Άμνετ από την τότε πανούκλα, εμπνέει τον Ουίλιαμ Σαίξπηρ να γράψει ένα προσωπικό δράμα, σαν ένα είδος προσωπικής ψυχοθεραπείας και με τις περιπέτειες του βασιλείου της Δανιμαρκίας να αποτελούν, ως θεματικό φόντο, το πρώτο επίπεδο της δράσης.

Το δεύτερο επίπεδο ήταν τα προσωπικά φαντάσματα του Σαίξπηρ, που κακοποιούσαν από τον πατέρα του και που τον υποδύθηκε ως φάντασμα, απέναντι στο γιο του και ο οποίος γιος του ζωντάνευσε ποιητική αδειά επάνω στη θεατρική σκηνή:

«To be or not to be: That's the question. Να ζει κανείς ή να μην ζει; Ιδού η απορία».

Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης
(Πατραϊκός ή Πατρικίος)

«To be or not to be: That's the question.
Να ζει κανείς ή να μην ζει; Ιδού η απορία!»

Ο κινηματογραφικός «Άμνεντ» ζωντάνεψε και την πανούκλα του μεσαιώνα μέσα από την τέχνη του Θεάτρου Σκιών, καθώς το Θέατρο Σκιών υπήρχε ανέκαθεν και στο χώρο της Δύσης (χωρίς βεβαίως για πρωταγωνιστή της τον ανατολικό μας Καραγκιόζη), μόνο που εκεί το Θέατρο Σκιών απορροφήθηκε κατόπιν

από την τέχνη των σκιών του κινηματογράφου.

Αρκούσε, όμως, ως τέχνη, στα χρόνια του Σαίξπηρ, για να παρουσιάσει το απόμακρο, το φανταστικό και το μυστηριακό, μέσα από έναν «Κουρασμένο και Θλιμμένο Θάνατο», που παίρνει

τις ψυχές των μικρών παιδιών και σκορπά το φόβο και τον τρόμο...

Η δε φιγούρα με τη μακριά και σουβλερή μύτη της μάσκας (του πουλιού) απεικονίζει, μέσα από την ενδυμασία της εποχής, την ιατρική ανάγκη για την προστασία από το θάνατο...

Μανωλάκης ο Βομβιστής

78) Φέρτο.

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ: Πάνου Καπετανίδη

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Χατζατζάρη; Γιατί κουνάς το δάκτυλο; Τι κρατάς;

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Σου δείχνω ένα φάκελο! Άντε! Άντε!

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Γιατί μου λες: «Άντε! Άντε!»; Γάιδαρος είμαι;

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Έγινες και γάιδαρος. Στο «Στοιχειωμένο δεντρί».

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Και εσύ έγινες κασίκα, για να σε αρμέγω.

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Οπότε, αφού το ξέρεις, κάνε και ό,τι σου λέω.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Άντε; Άντε;

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ναι. Έχεις πρόσκληση.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Σε πάρτι;

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Όχι! Σε συνέλευση.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Για τα κοινόχρηστα;
Θα προτιμήσω το πάρτι.

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Έλα καλύτερα στη συνέλευση.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Της πολυκατοικίας;
Υπάρχει κάποιο κίνητρο;

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ναι! Θα πληρώσεις και τις οφειλές σου.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Δεν έχω.

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ψεύτη.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τι ψέμα είπα;

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ότι δεν έχεις.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μα δεν έχω συνδρομές. Σύνδρομα έχω.

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Τι σύνδρομα;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Καταδίωξης.

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Θα σου περάσουν εκεί, που θα πεις και ουζάκι.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Θα έχει και ούζα;

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ε, φυσικά, θα έχει και γαριδάκια και ουζάκια.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Θα προτιμήσω να πάω στο πάρτι, με ή χωρίς...

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Με ή χωρίς τι; Εννοείς ούζα;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Εννοώ τις γαρίδες και το πάρτι με τα...

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Γαριδάκια. Όχι γαρίδες. Και είσαι και πονηρός.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Δεν υπάρχουν πονηρές λέξεις. Μόνο πονηρά...

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Μυαλά;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μυαλά μεζές, με ούζα. Βρε! Τι βλέπω εδώ;

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Τι βλέπεις;

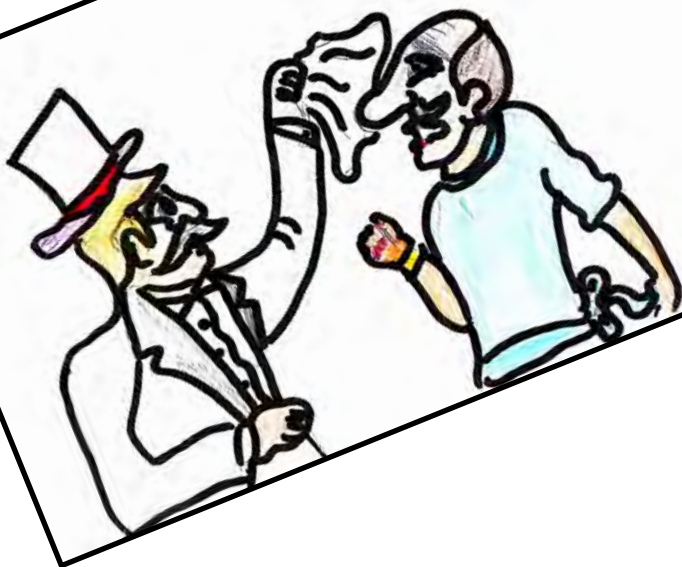
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Η πρόσκληση ήταν για ένα μήνα πριν...

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ε, άργησες να το πάρεις. Πάρτο τώρα!

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Φέρτο μου, φέρτο μου, φέρτο μου, σου 'πα φέρτο.

Μας στέλνει ζωγραφιές
ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΟΜΠΛΙΚΑΣ
Ο τυφλός νεαρός
ζωγράφος
από τα
Γρεβενά

«Τα 21+1 μου αγαπημένα έργα στον Καραγκιόζη» (15-13) Μέρος 3ο

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

15. Ο Καραγκιόζης και ο Βασιλεύς των Ορέων.

Ο Γάλλος συγγραφέας Εντμόν Αμππού (1828–1885) είναι γνωστός για το ελληνικού ενδιαφέροντος μυθιστόρημά του: «Ο Βασιλεύς των Ορέων». Στην ελεύθερη Ελλάδα του Όθωνα και του 19ου αιώνα, οι πρώην άτακτοι κλέφτες στρέφονται πλέον όχι εναντίον των πρώην Τούρκων κατακτητών, αλλά εναντίον της ξενόφερτης διοίκησης του νεοσύστατου ελληνικού βασιλείου. Η

ιστορία αυτή μεταφέρεται και στο πανί του Θεάτρου Σκιών από τον Ντίνο Θεοδωρόπουλο, προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις του μπερντέ και επαναφέροντας το πεδίο δράσης στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα, κατά την εποχή της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Ένα έργο που διασώθηκε σε αυθεντικά χειρόγραφα του Ντίνου Θεοδωρόπουλου και που απέδωσε, με πολύ μεγάλη επιτυχία, στον μπερντέ, ο Φώτης Πλέσσας.

14. Ο Καραγκιόζης και το Φάντασμα του Σαραγιού.

Πρόκειται για ένα από τα πιο παλιά έργα του Καραγκιόζη, το οποίο αντλεί την καταγωγή του από την ηπειρώτικη παράδοση του Θεάτρου Σκιών. Γράφει σχετικά ο Μίμης Μόλλας: «Όσο φανεί παράξενο, πολύ πριν από Το πορτρέτο του Ντόριαν Γκρέι, η Ηπειρώτικη Σχολή είχε στο ρεπερτόριό της έργο με υπερβατική υπόσταση. Κι ακόμα πιο πέρα, με διχασμό της προσωπικότητας. Ο Σουλτάνος θεωρεί όλους τους υπηκόους του ίσους. Ο μέγας βεζίρης του όμως, οπαδός του διαχωρισμού με θρησκευτικά και εθνολογικά κριτήρια, υποφέρει όντας αναγκασμένος να φέρεται όπως θέλει ο Σουλτάνος. Τα απωθημένα του, του χαρίζουν μια δεύτερη προσωπικότητα». Το έργο είναι ιδιαίτερα αγαπητό στο κοινό, καθώς διακρίνεται από μια ποικιλία ως προς τα γνωρίσματα της υπόθεσής του: προκαλεί την αγωνία των θεατών

(περιβαλλόμενο από το μυστήριο της ταυτότητας του φαντάσματος) και ολοκληρώνεται με ηρωική κατάληξη, αμέσως μετά την κωμική παρέλαση των τύπων του μπερντέ.

13. Ο Καραγκιόζης διά της βίας Γιατρός.

Ο Καραγκιόζης του Αντώνη Μόλλα προσπάθησε και τα κατάφερε να ξεφύγει από τις (οθωμανικής προέλευσης) κωμωδίες της στατικής παρέλασης των τύπων του μπερντέ. Κατάφερε, με άλλα λόγια, να πλάσει διαφορετικές κωμωδίες καθαρού λόγου και σύνθετης θεατρικής πλοκής. Μια τέτοια περίπτωση είναι και ο «Διά της βίας γιατρός», τον οποίο η κωμωδία του νεοελληνικού Θεάτρου Σκιών τον αντλεί ξεκάθαρα από τον αντίστοιχο γαλλικό «Με το ζόρι γιατρό» του Μολιέρου. Ο Καραγκιόζης, εν προκειμένω, γίνεται «Γιατρός με το στανιό» και ο Χατζηαβάτης βοηθός φαρμακοποιός, ενώ η κόρη του Πασά είναι η δήθεν μουγκή άρρωστη:

- Γιατρέ μου, το παιδί μου! Ούτε μιλάει, ούτε λαλάει!

Ο νέοι και ερασιτέχνες καραγκιοζοπαίχτες

ΣΚΙΑΘΟΣ

Απόστολος Ακριβός

Γεννήθηκε και μεγάλωσε με την αγάπη για την τέχνη του Θεάτρου Σκιών να τον συνοδεύει από τα παιδικά του χρόνια. Η πρώτη του επαφή με τον Καραγκιόζη έγινε το 2009, στον Βόλο, όταν παρακολούθησε παράσταση του αείμνηστου Παναγιώτη Φιλιππίδη. Από εκείνη τη στιγμή, η μαγεία των σκιών, το χιούμορ και η μοναδική

ατμόσφαιρα του Θεάτρου Σκιών τον κέρδισαν για πάντα.

Το 2010, άρχισε να εμβαθύνει περισσότερο στην τέχνη που αγάπησε, παρακολουθώντας παραστάσεις σε DVD, κυρίως του Άθου Δανέλλη. Μελετούσε προσεκτικά τις φιγούρες, τις κινήσεις και τον τρόπο αφήγησης, προσπαθώντας να κατανοήσει κάθε λεπτομέρεια της σκηνικής πράξης.

Το 2012, μετά από τη μετακόμισή του στην Σκιάθο, ξεκίνησε να κατασκευάζει και να συλλέγει τις δικές του φιγούρες, κάνοντας τα πρώτα του ουσιαστικά βήματα στη σκηνική παρουσία και στην πράξη του Θεάτρου Σκιών.

Από το 2013 και μέχρι σήμερα, παρακολουθεί με αμείωτο ενδιαφέρον παραστάσεις του θίασου Αθανασίου και «Σκιές και Γέλια», αντλώντας έμπνευση

και βελτιώνοντας συνεχώς την τεχνική του, ενώ ταυτόχρονα διαμορφώνει τη δική του προσωπική σκηνική ταυτότητα.

Τον Νοέμβριο του 2017, με μεράκι, συνέπεια και αγάπη για την παράδοση, συνίδρυσε τον ερασιτεχνικό θίασο «Φωτεινές Σκιές». Ξεκίνησε να παρουσιάζει παραστάσεις αρχικά στον στενό του κύκλο και σύντομα σε συλλόγους και σχολεία της Σκιάθου, μεταφέροντας το γέλιο, τη ζεστασιά και τη μαγεία του Καραγκιόζη σε μικρούς και

μεγάλους. Μέχρι και σήμερα, συνεχίζει να υπηρετεί το Θέατρο Σκιών, με πάθος και σεβασμό, κρατώντας ζωντανή μια λαϊκή τέχνη με βαθιές ρίζες και προσφέροντας στο κοινό εμπειρίες γεμάτες αυθεντικότητα, συναίσθημα και μνήμη.

Θάνος Κουτσομπόλης

Οι αναγνώστες μας ΓΡΑΦΟΥΝ

Φτιάξτε
Σκίτσα
Κείμενα
για τον
Καραγκιόζη
μέχρι
τις
20
κάθε
μήνα

Αποκριάτικο σκίτσο του
αγαπητού μου φίλου
Γιώργου Ευαγγελάτου,
που ξέχασα να το
δημοσιεύσω στο
προηγούμενο τεύχος.
(Π.Κ.)

ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
2026

Τιμή 10 €

101 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟΥ - ΣΚΙΩΝ 1995-2026

1925 **ΘΕΑΤΡΟΥ ΕΠΙΛΗ** **ΣΩΜΑΤΕΙΟ**

Για πληροφορίες καλέστε: 6937370709
Αντώνης Παντιώρας

160 ΧΡΟΝΙΑ **ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ**
ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΙΚΕΣ ΣΚΙΕΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΧΑΡΙΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΑΡΗ 66 ΘΗΣΣΕΙΟ
ΠΡΟΧΡΑΜΑΤΙΣΜΕΝΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ
ΓΕΛΙΟΧΕΙΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ 160 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΙΔΗΜΟΥ
Ημερομηνία Εκδηλώσεων 21-6-2026. Έως 26-7-2026
Παράσταση Ο Καραγκιόζης **ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΡΙΟΣ**
Τέχνη Μάθηση Πολιτισμός στα Παιδιά μας
ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ο ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ 1

ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ

Ο ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ 2

ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΣ

ΣΚΟΠΕΥΤΗΡΙΟ ΚΕΣΑΡΙΑΝΗΣ
200 ΑΤΟΜΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ
ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ
ΣΤΑΘΟΥΣ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥΣ

Η Βρώμικη ΗΧΕΤΕΣ
Κυβερνού
Τη ΓΗ ΜΑΣ

Η Αριστοφανική χελοιογραφία του
Χαριδημου Κυκλοφορεί σε όλο τον
ΚΟΣΜΟ
1-2-2026

Σταϊδης 6-3-2002

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ**

**ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ
ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΟΥΝ ΣΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ
"100 ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ,
ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΑΝΤΡΕΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ"
ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 7 ΜΑΡΤΙΟΥ 2026 ΚΑΙ ΏΡΑ 12.00**

**ΚΥΡΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ:
ΚΛΑΔΟΥ 9, ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ: 7/3-8/6/2026
ΏΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: 9.30-16.30
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΕΚΤΟΣ ΤΡΙΤΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 210 3239 382
MNEP@CULTURE.GR, WWW.MNEP.GR**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

Μουσείο Νεότερου
Ελληνικού Πολιτισμού

